Torsdag, den 16. januar 2020

P9_TA(2020)0014

Igangværende høringer inden for rammerne af artikel 7, stk. 1, i TEU vedrørende Polen og Ungarn

Europa-Parlamentets beslutning af 16. januar 2020 om igangværende høringer inden for rammerne af artikel 7, stk. 1, i TEU vedrørende Polen og Ungarn (2020/2513(RSP))

(2021/C 270/10)

Europa-Parlamentet,

— der henviser til artikel 48, stk. 2, og artikel 7, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Union (TEU),

— der henviser til Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder,

— der henviser til sin beslutning af 12. september 2018 om et forslag om at opfordre Rådet til i henhold til artikel 7, stk. 1, i TEU at fastslå, at der er en klar fare for, at Ungarn groft overtræder de værdier, som Unionen bygger på ([1]),

— der henviser til Kommissionens begrundede forslag af 20. december 2017 i henhold til artikel 7, stk. 1, i TEU om retsstatsprincippet i Polen: forslag til Rådets afgørelse, hvorved det fastslås, at der er en klar fare for, at Republikken Polen groft overtræder retsstatsprincippet (COM(2017)0835),

— der henviser til sin beslutning af 1. marts 2018 om Kommissionens beslutning om at tage artikel 7, stk. 1, i TEU i anvendelse i forbindelse med situationen i Polen ([2]),

— der henviser til sin beslutning af 14. november 2019 om kriminalisering af seksualundervisning i Polen ([3]),

— der henviser til sin beslutning af 18. december 2019 om offentlig forskelsbehandling af og hadefulde udtalelser om LGBTI-personer, herunder LGBTI-fri områder ([4]),

— der henviser til sin beslutning af 16. januar 2019 om situationen for de grundlæggende rettigheder i Den Europæiske Union i 2017 ([5]),

— der henviser til sin beslutning af 25. oktober 2016 med henstillinger til Kommissionen om oprettelse af en EU-mekanisme for demokrati, retsstatsprincippet og grundlæggende rettigheder ([6]),

— der henviser til sin lovgivningsmæssige beslutning af 4. april 2019 om forslaget til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om beskyttelse af Unionens budget i tilfælde af generaliserede mangler i medlemsstaterne for så vidt angår retsstatsprincippet ([7]),

— der henviser til Den Europæiske Unions Domstols retspraksis,

([1]) EUT C 433 af 23.12.2019, s. 66.
([2]) EUT C 129 af 5.4.2019, s. 13.
([3]) Vedtagne tekster, P9_TA(2019)0058.
([4]) Vedtagne tekster, P9_TA(2019)0101.
([5]) Vedtagne tekster, P8_TA(2019)0032.
([6]) EUT C 215 af 19.6.2018, s. 162.
([7]) Vedtagne tekster, P8_TA(2019)0349.

Torsdag, den 16. januar 2020

— der henviser til standardbestemmelserne for høringer i henhold til artikel 7, stk. 1, i TEU, som godkendt af Rådet den 18. juli 2019,

— der henviser til, at Republikken Polens Sejm den 20. december 2019 vedtog en lov, som indførte en række ændringer af loven om fælles domstole, loven om højesteret og visse andre love; der henviser til det polske Senats anmodning til Venedigkommissionen om at afgive en hasteudtalelse om dette forslag,

— der henviser til forretningsordenens artikel 132, stk. 2,

A. der henviser til, at Unionen bygger på værdierne respekt for den menneskelige værdighed, frihed, demokrati, ligestilling, retsstaten og respekt for menneskerettighederne, herunder rettigheder for personer, der tilhører mindretal, som fastsat i artikel 2 i traktaten om Den Europæiske Union (TEU), som omfattet af Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder og som afspejlet i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder; der henviser til, at disse værdier, som er fælles for medlemsstaterne, og som alle medlemsstaterne frit har tilsluttet sig, udgør grundlaget for de rettigheder, der tilkommer dem, der bor i Unionen;

B. der henviser til, at en klar fare for, at en medlemsstat groft overtræder de værdier, der er nedfældet i artikel 2 i TEU, ikke kun vedrører den medlemsstat, hvor denne fare er til stede, men også indvirker på de øvrige medlemsstater, på den gensidige indbyrdes tillid mellem dem og på selve Unionens grundsubstans og dens borgeres grundlæggende rettigheder i henhold til EU-retten;

C. der henviser til, at artikel 7, stk. 1, i TEU udgør en forebyggende fase, hvor Unionen har mulighed for at gribe ind i tilfælde af en klar fare for grov overtrædelse af de fælles værdier; der henviser til, at denne forebyggende foranstaltning omfatter dialog med den berørte medlemsstat og har til formål at undgå eventuelle sanktioner;

D. der henviser til, at artikel 7, stk. 1, i TEU blev udløst af henholdsvis Kommissionen og Parlamentet for så vidt angår henholdsvis Polen og Ungarn efter fastsættelsen af en klar risiko for en alvorlig overtrædelse af de værdier, som Unionen bygger på;

E. der henviser til, at Rådet hidtil har afholdt tre høringer af Polen og to høringer af Ungarn inden for rammerne af Rådet (almindelige anliggender);

F. der henviser til, at det finske formandskab den 11. december 2019 anmodede om en skriftlig forklaring vedrørende en påstået overtrædelse begået af en embedsmand fra den ungarske delegation i henhold til artikel 339 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) og artikel 6, stk. 1, i Rådets forretningsorden om lukkede møder;

1. noterer sig de høringer, som Rådet tilrettelagde i henhold til artikel 7, stk. 1, i TEU som reaktion på trusler mod de fælles europæiske værdier i Polen og Ungarn; bemærker med bekymring, at høringerne ikke organiseres regelmæssigt, struktureret og åbent; opfordrer indtrængende det kroatiske formandskab og de øvrige kommende formandskaber til at organisere høringerne regelmæssigt; understreger, at høringer skal være objektive, faktabaserede og gennemsigtige, og at de berørte medlemsstater skal samarbejde i god tro under hele processen i overensstemmelse med princippet om loyalt samarbejde, der er nedfældet i artikel 4, stk. 3, i TEU; henstiller til Rådet, at det som opfølgning på høringerne retter konkrete henstillinger til de pågældende medlemsstater, jf. artikel 7, stk. 1, i TEU, og angiver fristerne for gennemførelsen af disse henstillinger; påpeger, at gensidig tillid mellem medlemsstaterne kun kan genetableres, når de værdier, der er nedfældet i artikel 2 i TEU, respekteres, og opfordrer Rådet til at handle i den retning; opfordrer medlemsstaterne til at respektere EU-rettens forrang;

2. udtrykker dyb bekymring over, at standardreglerne for høringer i henhold til artikel 7, stk. 1, i TEU ikke sikrer samme behandling af Parlamentet som af Kommissionen og en tredjedel af medlemsstaterne med henblik på at forelægge det begrundede forslag; minder om, at artikel 7, stk. 1, i TEU indeholder bestemmelser om lige rettigheder og proceduremæssig status for en tredjedel af medlemsstaterne, Parlamentet og Kommissionen for at udløse proceduren; glæder sig over det finske formandskabs bestræbelser på at indlede en uformel dialog med Parlamentet; mener, at uformel dialog ikke kan erstatte den formelle fremlæggelse af det begrundede forslag i Rådet; insisterer på, at Parlamentets opfordring til et formelt møde i Rådet stadig skyldes initiativret og princippet om loyalt samarbejde mellem institutionerne i henhold til artikel 4, stk. 3, i TEU; gentager sin opfordring til Rådet om ufortøvet at holde Parlamentet fuldt underrettet i alle faser af proceduren;

3. udtrykker sin beklagelse over, at høringerne endnu ikke har resulteret i betydelige fremskridt i de to pågældende medlemsstater med hensyn til at afhjælpe en klar risiko for en alvorlig overtrædelse af de værdier, der er nævnt i artikel 2 i TEU; bemærker med bekymring, at rapporterne og erklæringerne fra Kommissionen og internationale organer såsom FN, OSCE og Europarådet viser, at situationen i både Polen og Ungarn er blevet forværret siden iværksættelsen af artikel 7, stk. 1, i TEU; påpeger, at Rådets undladelse af at gøre effektiv brug af artikel 7 i TEU fortsat undergraver integriteten af fælles europæiske værdier, gensidig tillid og Unionens troværdighed som helhed; gentager sin holdning til Kommissionens beslutning om at tage artikel 7, stk. 1, i TEU i anvendelse i forbindelse med situationen i Polen og til dets eget forslag om at opfordre Rådet til i henhold til artikel 7, stk. 1, i TEU at fastslå, at der er en klar fare for, at Ungarn groft overtræder de værdier, som Unionen bygger på, opfordrer derfor Rådet til at sikre, at høringer i henhold til artikel 7, stk. 1, i TEU også behandler nye udviklinger og vurderer risici for brud på retsvæsenets uafhængighed, ytringsfrihed, herunder mediefrihed, frihed for kunst og videnskab, foreningsfrihed og retten til ligebehandling; opfordrer Kommissionen til at gøre fuld brug af de redskaber, der er til rådighed, for at imødegå en klar risiko for, at Polen og Ungarn groft overtræder de værdier, som Unionen bygger på, navnlig fremskyndede overtrædelsesprocedurer og begæringer om foreløbige forholdsregler ved Domstolen;

4. noterer sig, at Kommissionens begrundede forslag vedrørende retsstatsprincippet i Polen har et begrænset anvendelsesområde; opfordrer Rådet til at undersøge, hvordan man tackler påstande om krænkelser af de grundlæggende rettigheder i Polen i forbindelse med de igangværende høringer;

5. mener, at de seneste udviklinger i de igangværende høringer inden for rammerne af artikel7, stk. 1, i TEU endnu engang understreger, at der er et presserende behov for en EU-mekanisme for demokrati, retsstatsprincippet og grundlæggende rettigheder (DRG) som foreslået af Parlamentet, i form af en interinstitutionel aftale, der består af en årlig uafhængig, evidensbaseret, ikkediskriminerende gennemgang, hvor alle EU-medlemsstaters overholdelse af de værdier, der er fastsat i artikel 2 i TEU, ville blive vurderet på lige fod, og der ville blive udarbejdet landespecifikke henstillinger, der skulle danne grundlag for en interparlamentarisk debat og en løbende politisk cyklus om DRG EU-institutionerne imellem; opfordrer i denne henseende Kommissionen og Rådet til straks at indlede forhandlinger med Parlamentet om den interinstitutionelle aftale i overensstemmelse med artikel 295 i TEUF; gentager, at mekanismen skal supplere og styrke, og ikke erstatte, den igangværende og fremtidige procedure i henhold til artikel 7 i TEU;

6. gentager sin holdning til forslaget til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om beskyttelse af Unionens budget i tilfælde af generaliserede mangler i medlemsstaterne for så vidt angår retsstatsprincippet og opfordrer Rådet til hurtigst muligt at indlede interinstitutionelle forhandlinger;

7. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Kommissionen og Rådet, til Polens og Ungarns respektive præsidenter, regeringer og parlamenter og til medlemsstaternes regeringer og parlamenter.